

DROES

Wat is Droes?

Droes is een besmettelijke ziekte die alleen voorkomt bij paarden, ezels en muil dieren en wordt veroorzaakt door de bacterie *Streptococcus equi*. De eerste beschrijvingen van droes komen voor in een veterinair rapport uit 1614 !!

Droes kan voorkomen op elke leeftijd en bij elk ras, echter paarden onder de 5 jaar zijn gevoeliger als oudere paarden en het komt het meest voor als het koud en vochtig weer is.

Oudere dieren hebben doorgaans een zeer goede weerstand na infecties.

Het meeste risico lopen dus jonge paarden, paarden die worden gehouden in grote aantallen en in aanraking komen met andere paarden.

Droes is pijnlijk, moeilijk te behandelen en kan voorkomen bij paarden die er, op het eerste gezicht, volkomen gezond uitzien.

Daarom is het noodzakelijk contact met andere paarden zoveel mogelijk te vermijden.

De droesbacterie wordt overgebracht via de pussige neusuitvloeijing en het pus uit besmette lymfeknopen.

Binnen een stal of erf kan droes zich snel verspreiden door direct contact tussen paarden of door indirect contact, bijvoorbeeld door gezamenlijke drink- en voederbakken, de verzorgers of via zadels en tuig, kleding en schoeisel en denk ook aan de loslopende hond(en) op stal..

Droes is dodelijk, bij simpele gevallen is het sterftecijfer 1%.

Symptomen

3-14 dagen nadat het paard besmet is geraakt, kunnen de eerste verschijnselen optreden. Het dier heeft koorts (een normale temperatuur van het paard is niet hoger dan 38 C!) wat wel kan oplopen tot 41 C, is sloom, eet niet.

Andere verschijnselen zijn: neusuitvloeijing (eerst slijmerig, later etterig), veel speeksel, moeilijk slikken waardoor er voedsel via de neus terugkomt, pijnlijk hoesten.

Soms staan de paarden met een gestrekte hals en hebben ze een te volle keelstreek.

De lymfeklieren aan het hoofd zijn verdikt (foto linksonder) en pijnlijk en soms hoor je de paarden snurken doordat de gezwollen lymfeklieren de keel dicht drukken.

Soms dreigen ze zelfs te stikken.

Na 7-14 dagen breken de ontstoken lymfeklieren meestal door naar de keelholte, waarbij een etterige neusuitvloeijing kan worden gezien.

In de voerbak ligt dan pus.

De doorbraak kan ook naar buiten plaatsvinden (foto rechtsonder) of naar de luchtzakken.

In het laatste geval kan er een luchtzakontsteking ontstaan.

Na het doorbreken is de zwelling in de keelstreek minder en de lichaamstemperatuur daalt weer.

Neem contact op met uw dierenarts als uw paard verschijnselen vertoont die passen bij de aandoening "droes".

De ingestelde therapie hangt van veel factoren af.

Alleen uw dierenarts kan bepalen welke therapie op dat moment het beste is en kan u adviezen geven met betrekking tot de preventieve maatregelen die getroffen

Vormen van droes

* **Keeldroes.** Dit is de meest voorkomende vorm en is een etterige ontsteking van de keel en de keellymfeklieren aan het hoofd.

* **Kooierdroes,** Als alleen de lymfeklieren tussen de kaaktakken ontstoken raken.

* **Verslagen droes.** Dit is de meest ernstige vorm: hierbij ontstaan abscessen in organen of in de lymfeklieren van de borst- of buikholte van het paard.

Wanneer een dier niet herstelt na het doorbreken van de lymfeklieren bij keeldroes, de koorts aanhoudt en de conditie achteruit gaat, kan de dierenarts vaststellen of er sprake is van verslagen droes.

Wanneer een veulen droes heeft, kan bij de merrie een melkklier-ontsteking (mastitis) veroorzaken, waarbij abscessen in het uier kunnen ontstaan.

Het verloop van keel- en kooierdroes is meestal goedaardig.

Behandeling

Als de diagnose tijdig wordt gesteld kan droes worden behandeld met antibiotica, maar vaak is het onverstandig om antibiotica te gebruiken omdat dit de rijping van de abscessen verhindert.

Het is juist belangrijk om de abscessen zo snel mogelijk te laten rijpen en dit kan worden bevorderd door de klieren na het wegscheren van het haar te smeren met bepaalde zalven. (o.a. Laurierzalf of trekzalf)

Soms moet de dierenarts deze opensnijden om pus te verwijderen.

Dit brengt wel risico's met zich mee.

Op de plaatsen waar droes kan heersen lopen veel aangezichtszenuwen, die makkelijk beschadigd kunnen worden

Zijn de klieren eenmaal doorgebroken of geopend, dan moeten deze zo lang mogelijk open blijven, omdat anders een nieuw abces kan ontstaan.

Meerdere malen daags spoelen met desinfecterende vloeistoffen is dan belangrijk.

Na het doorbreken van de lymfeklieren moet de temperatuur binnen 48 uur dalen, anders is de kans groot dat zich elders in het lichaam abscessen hebben gevormd (verslagen droes).

De kans op volledig herstel is dan helaas erg klein.

Indien het paard geen vast voedsel wil eten, kan dunnen slobber worden gegeven.

Zorg ook voor voldoende fris drinkwater om te voorkomen dat het dier uitdroogt.

Als de klieren zijn doorgebroken kan men het paard het beste van de vloer laten eten, zodat de pus makkelijk kan afvloeien.

Indien droes niet goed of niet snel genoeg wordt behandeld, kan het paard een verlamde stembandzenuw oplopen.

Deze kwaal heet cornage.

Een paard met cornage maakt tijdens het rijden piepende geluiden, hetgeen geen kwaad kan, maar zeer hinderlijk is.

Is het paard eenmaal genezen, dan moet je zeker tot 2 maanden na afloop de stal regelmatig goed schoonmaken.

De bacterie blijft zolang nog in het lichaam aanwezig.

Circa 10% van de paarden blijft zelfs drager voor de rest van het leven (zonder daarvan zelf ziek te zijn).

De bacterie kan in water minstens 4 weken overleven en wel 8 weken op tuigage en hout!

Quarantaine

Als het eerste geval van droes wordt geconstateerd, lopen alle andere paarden in de stal een groot risico.

Daarom:

- * Het besmette paard moet van de andere paarden worden geïsoleerd.
- * Er mogen geen nieuwe paarden in de stal worden toegelaten.
- * Alle andere paarden in de stal moeten nauwkeurig in de gaten worden gehouden om nieuwe gevallen van droes zo snel mogelijk vast te stellen.
- * Personen die regelmatig in contact komen met paarden buiten de stal moeten zoveel mogelijk wegblijven van de besmette stal.

Verzorgers van zieke paarden moeten aparte kleding en schoeisel dragen en na elk contact met het paard hun handen wassen.

In de praktijk betekent dit dat de stal min of meer gesloten wordt.

Preventie

Verscheidene maatregelen kunnen worden genomen om droes zoveel mogelijk te beperken:

- * Probeer contact met andere - vreemde - paarden zoveel mogelijk te vermijden.
- * Zorg dat de stal niet overvol wordt.
- * Houd nieuwe paarden eerst enkele weken in quarantaine.
- * Wanneer droes is vastgesteld op een bedrijf, is het verstandig om de nog gezonde paarden dagelijks te temperen.
- * Een vaccin om droes te voorkomen is nu beschikbaar: Equilis StrepE.

Het entschema is per paard verschillend en kan worden toegepast bij paarden vanaf een leeftijd van 4 maanden.

Paarden met een hoog risico op droes, kunnen om de 3 maanden gevaccineerd worden.

Paarden met een gemiddeld risico kunnen om de 6 maanden gevaccineerd worden.

Het vaccin wordt toegediend door injectie van een kleine dosis in de bovenlip.

Hierdoor ontstaat een kleine puist aan de binnenkant van de lip.

Dit is normaal en verdwijnt na een paar dagen.

Er kan een zwelling van de bovenlip ontstaan, dit is over het algemeen niet pijnlijk.

Als paarden gevaccineerd zijn wil dat niet zeggen dat ze geen droes kunnen krijgen.

Alleen zullen de symptomen dan milder zijn.

